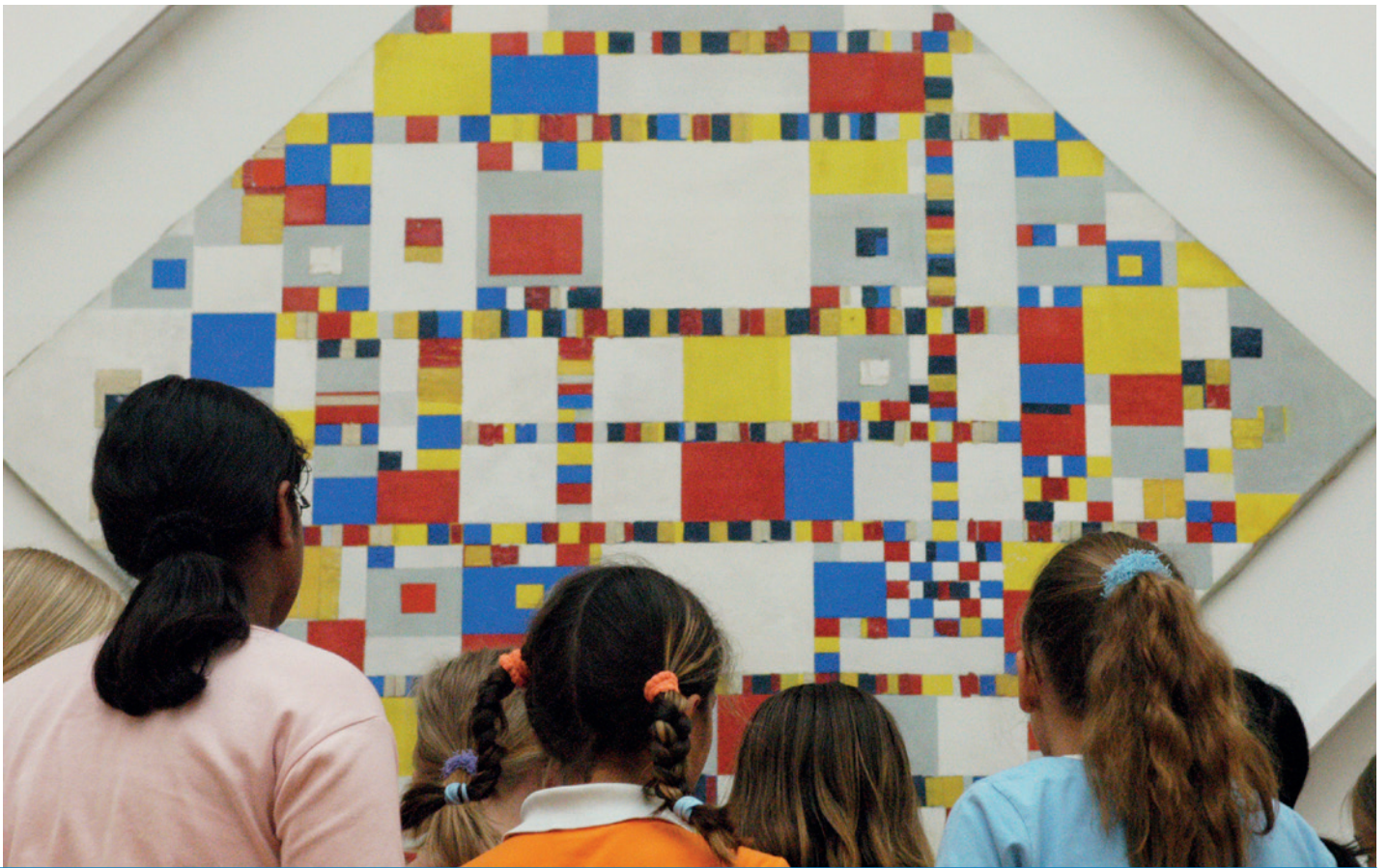

GROETJES UIT HET MUSEUM!

DOE DE HAAGSE TOPSTUKKENTOUR

LEES- EN VERTELTEKST ♦ GROEP 5 T/M 7

KUNSTMUSEUM
DEN HAAG

VOOR DE LEERKRACHT

Carl Andre, *Stuwdam*, 1983

MUSEUMLESBESCHRIJVING

In deze museumles ontdekken de kinderen wat een museum is. Ja, een museum is natuurlijk een gebouw, maar nog veel belangrijker is wat je er allemaal kunt zien en ontdekken. Waarom komen er elke dag weer zoveel mensen naar het Kunstmuseum Den Haag? In de museumles maken de kinderen op speelse wijze kennis met de hoogtepunten van het Kunstmuseum. Plezierig kennismaken met het museum is hierbij het uitgangspunt. Het wordt dan ook geen rondleiding langs de hoogtepunten zoals volwassenen die maken, maar een avontuurlijke tocht door de zalen van het museum en bij elk hoogtepunt dat we ontdekken, staat actief en samenwerkend leren centraal. In de les

behandelen we onderwerpen als verzamelen, zeldzaamheid, waarde. Maar de kinderen gaan ook aan de slag met smaak, stijl, kleur en vorm. Allemaal belangrijk bij het bezoeken van een museum en bij het vinden van je voorkeur.

LESDOELEN

Sluit aan bij: kerndoelen Kunstzinnige oriëntatie, Nederlands

De Kinderen:

- ♦ Maken kennis met de belangrijkste kunstwerken uit het Kunstmuseum.
- ♦ Beschrijven hun waarneming en brengen hun mening onder woorden.
- ♦ Delen ervaringen over vrijetijdsbesteding.
- ♦ Oriënteren zich op plattegronden.
- ♦ Teken naar de waarneming en verbeelding.

Deze lees- en verteltekst is ook te downloaden vanaf onze site: Kunstmuseum.nl

Ook handig in het geval u in de klas beschikt over een digitaal schoolbord/smartboard.

♦ KERNDOELEN

1 NEDERLANDS MONDELING TAAL- ONDERWIJS

De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.

8 NEDERLANDS
De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Zij besteden daarbij aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur.

54 KUNSTZINNIGE ORIENTATIE

De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken, om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.

55 KUNSTZINNIGE ORIENTATIE

De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren.

56 KUNSTZINNIGE ORIENTATIE

De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed.

PRAKTISCHE TIPS

- ♦ Deze lees- en verteltekst is bedoeld om naar eigen inzicht ter voorbereiding van de museumles te gebruiken. De inhoud ervan is een aanvulling op de inhoud van de museumles en valt hiermee bewust slechts gedeeltelijk samen. U kunt deze tekst bijvoorbeeld voorlezen, bespreken of als inspiratie gebruiken voor een andersoortige les. Ook treft u tot besluit suggesties aan voor een of meerdere les(sen) na het museumbezoek.
- ♦ Het is voor de kinderen fijn om bij hun naam te worden aangesproken in het museum. Een naam-bordje op hun kleding werkt goed.
- ♦ Het is prettig als u de kinderen alvast zou willen uitleggen dat kunstvoorwerpen in een museum niet aangeraakt mogen worden.
- ♦ Mocht het voorkomen dat u met de kinderen ruim voor aanvang van de museumles arriveert in het museum, dan kunt u de Bewaking of de Informatiebalie in de hal vragen om tekenspullen. Zo kan de wachttijd plezierig en zinvol worden besteed.
- ♦ Het is toegestaan om tijdens de museumles foto's van uw leerlingen te maken – zónder flits/statief.

- ♦ Het museum is voor de meeste kinderen een onbekende omgeving. Hoewel onze docenten didactisch zeer vaardig zijn, waarderen zij het als u leerlingen tijdens de les ook aanspreekt op eventueel ongewenst gedrag.

VOOR DE LEERLING

Museumdepot Kunstmuseum Den Haag

OM JE IN TE LEVEN

Ben jij weleens op reis geweest?

EEN MOOIE VERZAMELING

Het Kunstmuseum heeft een heleboel kunstwerken in huis, wel vele duizenden. De meeste van die kunstwerken kun je er niet zomaar bekijken. Ze staan in het depot, dat is een grote opslagruimte waar je kunstwerken zoals schilderijen en beelden veilig kunt bewaren. Het museum verzamelt en bewaart heel erg verschillende kunstwerken, sommigen zijn honderden jaren oud, maar andere zijn nog maar kort geleden door een kunstenaar gemaakt. Zo nu en dan krijgen de kunstwerken een plekje in een tentoonstelling het museum, zodat de bezoekers ze kunnen zien.

Misschien verzamel je zelf ook wel iets, voetbalplaatjes bijvoorbeeld. Dan weet je dat je sommige plaatjes niet zo makkelijk kunt krijgen. Die zijn zeldzaam en daarom bijzonder. Als je toch zo'n zeldzaam plaatje te pakken krijgt, dan wil je dat natuurlijk aan iedereen laten zien. Zo werkt het ook in het museum. Als een schilderij of een beeld bijzonder is, dan laten we die het liefst aan zoveel mogelijk mensen zien.

RONDPRAAAT

In het museum zullen de kinderen bijzondere kunstwerken zien. Het museum is hier erg trots op. Heb jij iets waar je erg trots op bent?

Panamarenko: klapperschroef-rugzak

IN HET MUSEUM

Sommige kunstwerken in de verzameling van het Kunstmuseum zijn zo beroemd dat toeristen van over de hele wereld naar Den Haag reizen om ze in het echt te zien. Dat is wel heel bijzonder.

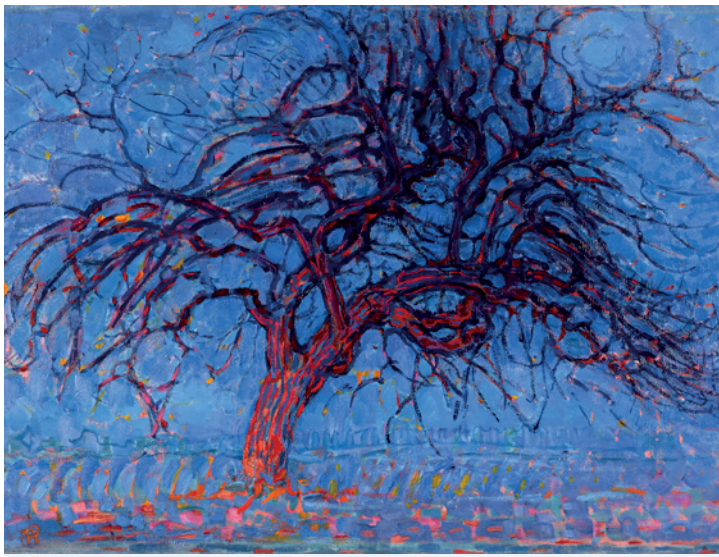
Als een kunstwerk zó speciaal is dat toeristen er helemaal voor naar Den Haag komen, dan bewaren we ze natuurlijk niet in het depot. Nee, dan krijgen ze een mooi vast plekje in de museumzalen.

Jij komt binnenkort met jouw klas op bezoek in het Kunstmuseum, dan kunnen jij en je klasgenoten, net zoals de toeristen die naar het museum komen, al die beroemde kunstwerken in één keer zien. Gewoon vlak bij jouw school, in Den Haag.

Wie weleens als toerist op vakantie is geweest weet dat het heel leuk is om nieuwe dingen te ontdekken. Je komt op plekken waar je anders nooit komt, dat is spannend. Je gebruikt een kaart of plattegrond om de weg te vinden. Dat gaan we in het museum ook doen. Misschien ben je weleens in het Kunstmuseum geweest, maar misschien kom je er voor het eerst, dat maakt niet uit. We gaan in elk geval veel nieuwe dingen ontdekken. Samen met je klasgenoten en een museumdocent ga je een reis maken door de museumzalen. En je gaat niet alleen maar kijken naar schilderijen en beelden, nee, we gaan vooral veel spelletjes doen en natuurlijk zelf kunstwerken maken.

OM OVER TE PRATEN

Ben jij weleens in een museum geweest? Heb je weleens een kunstwerk gezien? Hoe zag het er uit?

Piet Mondriaan,
avond, Rode Boom, 1908-1910

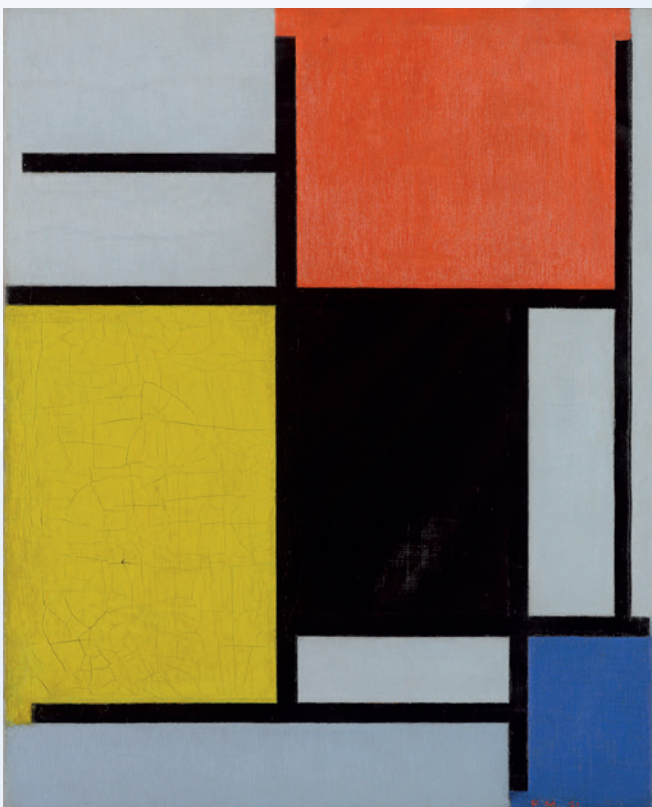
Piet Mondriaan,
Bloeiende Bomen, 1912

EEN TIPJE VAN DE SLUIER...

Er zijn heel veel verschillende soorten kunstwerken in het museum te vinden. Zo zijn er borden, vazen, beelden en natuurlijk schilderijen. Van die schilderijen zijn er ook weer veel verschillende soorten. Als je in het museum rondkijkt, zie je schilderijen die precies lijken, schilderijen die nog een beetje lijken en schilderijen waar je alleen maar lijnen en vlakken op kunt herkennen.

Kijk maar eens goed welke kleuren de kunstenaar Mondriaan gebruikte, misschien heb je een van zijn schilderijen wel eens gezien. Hij is beroemd geworden met schilderijen waar alleen maar vlakken en lijnen op te zien zijn.

Toen Mondriaan nog maar jong was trok hij met zijn oom de natuur in om te schilderen. Hij schilderde bomen die best goed leken, en hij probeerde alles zo echt en zo mooi mogelijk te schilderen. 'Maar', zei Mondriaan, 'zo mooi als de natuur in het echt is, dat lukt niet'. Zijn schilderijen gingen steeds minder op de natuur lijken en je kon er steeds minder in herkennen. Dat ging zo door totdat hij schilderijen maakte waarin je alleen nog maar vlakken en lijnen kon herkennen. Zulke schilderijen noemen we abstract. Niet iedereen in Mondriaan zijn tijd vond dat mooi, maar bijzonder was het zeker wel.

Compositie met rood, geel,
zwart, blauw en grijs, 1921

VOOR DE LEERKRACHT

LESSUGGESTIES

VOOR NÁ DE MUSEUMLES

1. ANSICHTKAARTEN

Wanneer je een leuke reis maakt kun je een ansichtkaart sturen naar vrienden en familie. Bespreek met de kinderen of zij weleens een vakantiegroet hebben verstuurd en wanneer je nog meer kaarten verstuurt. Denk aan; Verjaardag, ziekte, felicitatie, rouw, feestdagen. Maak met de kinderen een passende ansichtkaart. Op de kaarten tekenen de leerlingen een kunstwerk dat zij in het museum hebben gezien. Afbeeldingen van kunstwerken vind je op www.Kunstmuseum.nl/collectie Gebruik hiervoor stevig tekenpapier dat in vieren is gesneden. Op de achterzijde kunnen zij een boodschap schrijven maar de kaarten kunnen ook mee naar huis om later beschreven te worden.

2. MINIMUSEUM

Waar zijn de kinderen trots op? Hier maken zij kleine tekeningen van. Als de tekeningen worden ingekleurd zijn het miniatuur kunstwerken. Groepjes kinderen beplakken de binnenkant van een doos met wit papier. Hierin kunnen de miniatuurkunstwerken tentoongesteld worden. De dozen bij elkaar vormen het klassenmuseum, vol met bijzondere hoogtepunten.

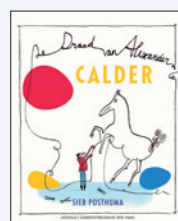
KINDERBOEKEN OVER REIZEN EN KUNST

- **Het allesboek over reizen**, E. Pullens, Uitg. Kluitman, ISBN: 9789020618099
- **Kunst in de kijker**, C. d'Harcourt, ISBN 90-5637-375-7
- **Wat je maar wilt...**, R. Ingpen en K. Westerlund, uitg. De Vier Windstreken, 2014, ISBN 9789051163605
- **De snor van Dali**, G. Komrij, uitg. Waanders, 2005, ISBN 9040090750
- **A is van appel. Een kunst ABC**, W. Pijbes, uitg. Lemniscaat, 2004, ISBN 10: 9056375946 | ISBN13: 9789056375942
- **Is beter nog ver?** W. de Doncker, Uitg. Lannoo, 2010, ISBN 9789020991406

Het Kunstmuseum Den Haag & Uitgeverij Leopold brengen sinds 2010 kunstboeken voor kinderen uit. Deze reeks onderscheidt zich doordat het zelfstandige inspirerende prenten-boeken en jeugdromans zijn in relatie tot onze tentoonstellingen en collecties, en geen traditioneel-educatieve uitgaven. Voor jonge kinderen zijn de volgende titels verschenen:

- **Allemaal aan tafel!** van Rinderd Kromhout en Margriet Heymans
- **Holland op z'n mooist – Op reis met de Haagse School**, Charlotte Dematons
- **Puzemuze, of op weg naar Rothko** van Wim Hofman
- **Coco of het kleine zwarte jurkje** van Annemarie van Haeringen. Dit boek werd bekroond met een Zilveren Penneel 2014
- **Edith en Egon Schiele** van Harriët van Reek
- **Een zondag met Caillebotte** van Ingrid Godon en Toon Tellegen
- **Delfts blauw – Een vaas voor de prinses** van Ingrid en Dieter Schubert
- **Calder – De draad van Alexander** van Sieb Posthuma
- **Nacht in het poppenhuis** van Thé Tjong-Khing en Anna Woltz
- **Ensor – De grote maskerade** van Marije Tolman

- **Keepvogel en Kijkvogel – In het spoor van Mondriaan** van Wouter van Reek. Dit boek werd bekroond met een Zilveren Griffel 2012, de internationale illustratieprijs De Gouden Appel en een Vlag & Wimpel.
- **Meneer Kandinsky was een schilder** van Daan Remmerts de Vries. Dit boek werd bekroond met een Zilveren Griffel 2011.

Augustus 2016

© Kunstmuseum Den Haag, afdeling Educatie

Tekst: Joep Overtoom

Vormgeving: afdeling Foto & Vorm

Deze lees- en verteltekst is ook te downloaden vanaf onze site:
www.Kunstmuseum.nl